

סעודה חלבית בחג השבועות

1 שוע"ר סי' תצד

טז נוהגין בכל המקומות לאכול מאכלי חלב ביום א' של שבועות ומנהג אבותינו תורה היא כי הרבה טעמים נאמרו עליו.

ולפי שמצוה לאכול בשר בכל יו"ט כמו שיתבאר בסי' תקכ"ט לפיכך צריכין להזהר שלא יבואו לידי איסור בשר בחלב ויעשו ככתוב בורה דעה סי' פ"ח ופ"ט.

2 חולין קה, א

אכל בשר אסור לאכול גבינה, גבינה מותר לאכול בשר, אלא כמה ישהה בין גבינה לבשר, אמר ליה ולא כלום ... אמר מר עוקבא ... בהא סעודתא הוא דלא אכילנא לסעודתא אחריתא אכילנא.

3 זח"ב קכה, א

דכל מאן דאכיל האי מילא דאתחבר כחדא או בשעתה חדא או בסעודתא חדא.

4 של"ה מסכת שבועות (קפ, ב)

העולם נוהגין לאכול בחג השבועות מאכלי חלב, ואח"כ אוכלין בשר לקיים ושמחת בחגך ואין שמחה בלא בשר, אז צריך לדקדק להתקדש בפרט ביום קדוש כזה שהוא מתן תורתנו, לעשות קינוח והדחה היטב ולהפסיק בברכת המזון ולהמתין שעה, ואחר כך יפרוס מפה אחרת ויערוך השלחן ובשר.

5 שו"ע יו"ד סי' פט

א אכל בשר אפילו של חיה ועוף לא יאכל גבינה אחריו עד שישהה שש שעות ... הגה, והמנהג הפשוט במדינות אלו, להמתין אחר אכילת הבשר שעה אחת, ואוכלין אחר כך גבינה. מיהו צריכים לברך גם כן ברכת המזון אחר הבשר, דאז הוי כסעודה אחרת, דמותר לאכול לדברי המקילין ... ואין חילוק אם המתין השעה קודם ברכת המזון, או אחר כך ... ויש מדקדקים להמתין שש שעות אחר אכילת בשר לגבינה, וכן נכון לעשות.

ב אכל גבינה מותר לאכול אחריו בשר מיד ... וצריך לקנח פיו ולהדיחו ... הג"ה, ויש מחמירין אפילו בבשר אחר גבינה, וכן נוהגין שכל שהגבינה קשה אין אוכלין אחריה אפילו בשר עוף כמו בגבינה אחר בשר.

6 כף החיים שם

י עיין בזוהר הקדוש פר' משפטים דף קכ"ה ע"א שכתב דכל מאן דאכיל האי מילא דאתחבר כחדא או בשעתה חדא או בסעודתא חדא ... ומשמע דלא שנה דבכל ענין אין לאכול מאכלי בשר וחלב בשעתא חדא או בסעודתא חדא, אפילו גבינה רכה או חלב או מאכלי חלב ואפילו החלב קודם בשר.

7 סדר ברכת הנהנין פ"א

(כ) ואם מסתפק בפרי אם הוא משבעת המינים ... אין לו תקנה על ידי שישתה יין ויברך על הגפן או לאכול תבשיל מחמשת המינים ויברך על המחיה ולכלול על העץ ועל פרי העץ בעל הגפן או בעל המחיה על הספק, לפיכך לא יאכלנו אלא בתוך הסעודה, אבל אם כבר אכל מוטב לכוללו בברכה על הספק.

(כא) היין הואיל והוא ראש לכל המשקין הרי הוא פוטר בברכתו כל מיני משקין, בין מברכה ראשונה שהיא שהכל ... ובין מברכה אחרונה נפטרו ... ואם שתה יין פחות משיעור רביעית שאין צריך לברך לאחריו ומשאר משקין שתה רביעית, יברך לאחריהם בורא נפשות רבות, אף אם הוא בענין שלא בירך לפניהם שהכל נהיה בדברו.

8 סדר ברכת הנהנין פ"ג

(ב) מין דגן הואיל ונקרא מזון הוא חשוב עיקר לעולם, אפילו רוב התבשיל דבר או מינים אחרים ... ומברך עליו במ"מ וברכה אחת מעין ג' ... וי"א שאין לברך לאחריו מעין ג' על תערובות ה' מיני דגן אלא אם כן יש בתערובות כזית דגן בכדי אכילת פרס ויש לחוש לדבריהם לאכול עוד כזית שברכתו האחרונה היא על המחיה בודאי ועוד כזית שברכתו היא בורא נפשות רבות בודאי.

9 סדר ברכת הנהנין פ"ח

(א) ויש מסתפקים בברכה אחרונה של יין אם מברכים אותה על כזית וטוב ליזהר שלא לשתות אלא פחות מכזית או רביעית. אבל בדיעבד שכבר שתה כזית ואין לו כדי רביעית אין צריך לברך אחריו.